

МИХАИЛЪ М. ОБРЕНОВИЊЪ ІІІ,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

У САГЛАСІЮ СА ДРЖАВНИМЪ СОВЕТОМЪ,

**издаваюћи законъ о правозаступницима,
нашли смо за нужно томъ приликомъ
прописати**

УВОДНА ПРАВИЛА О ПРАВОЗАСТУПНИЦИМА;

и по томе определили смо и определяемо ово што иде.

Чланъ І.

Законъ о правозаступницима ступа у животъ 1 Мая текуће 1862 године; по чему ће се одъ тогъ дана сматрати да су укинуте све уредбе и наредбе, кое су годъ досадъ о предмету овомъ, о комъ е речъ, издане было одъ законодатне было одъ административне власти.

Чланъ ІІ.

Онима, кои су се до обнародованя закона о правозаступницима, занимали правозаступничкимъ посломъ, допуца се іошъ за годину дана, рачунећи одъ 1 Мая ове године, да тай посао раде, ако имъ у томе небы на путу стаяла каква сметня, коя е

319907

у §. §. 3. и 4. закона о правозаступницима означена. Па ако у течаю тогъ рока, по пропису реченогъ закона, недобию право на заступанѣ кодъ суда, онда неће моћи више тай посао радити.

Но и оваковима неодузима се право, да могу доцнѣ тражити и добити допуштенѣ на правозаступништво, ако испуне услове закона.

Чланъ III.

Лица у предидућемъ члану изложена, којима се привремено продуженѣ правозаступничкогъ рада допушта, моћи ће се тимъ равномъ користити кадъ имъ Попечительство Правосудія то дозволи. И зато ће она дужна бити тога ради обратити се прозбомъ Попечительству Правосудія.

Чланъ IV.

Попечительство Правосудія дужно ће бити, како се обнародуе законъ о правозаступницима, расписати стицај и у томе одредити рокъ, до когъ ће му се имати пријавити сви, кои желе бити правозаступници.

Чланъ V.

Почемъ протече одређеный у стицаю рокъ, Попечительство ће пријављна и за правозаступнике одређена лица, сходно закону, расположити по окружнимъ местима и у Београду.

Чланъ VI.

Ако у комъ месту небы никако было правозаступника, или бы ий было, али не у довольномъ брою, а догоди се да се кои одъ овы збогъ учинѣногъ каквогъ законогъ изузетка небы могао примити заступништва, те збогъ тога кои парничаръ небы имао кога одъ правозаступника' узети за бранителя, онда му е дозвољно да може и иначе, кога нађе, узети да га кодъ суда заступа.

К. В. № 248.

Сов. № 250. I.

28. Фебруара 1862. год.

у Београду.

Михаилъ М. Обреновићъ III,
Князь Србскій.

Председатель Совета,

Гованъ Мариновићъ, с. р.

*Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дела,*

Илія Гарашанинъ, с. р.

Главный Секретаръ Совета,

Димитріе Матићъ, с. р.

Глава IV

Ано у юит мекта педат нинино бамо
праравзетунина, ии бам ии минитэзавоави
у лавованом бром, а лолои се да се лон
едл ови зодот уриниотт кавкорт завонотт
изуватя нбам мотло принити зетунини
тв, тэ зодот, тотт бон ирдинитотт нбон
ниво юотт олэ праравзетунина, узетт зэ
бравителэ, онд иу э дозволити да можэ
нират, котэ нбэ, узетт да тэ юотт сдэ
зетуня

И. В. М. 208
Сов. № 200

28 Федуровича, лод
у Бродя
установи

Михайла М. Обреченника III
Ильяа Србска

Михайла М. Обреченника III

Михайла М. Обреченника III

Михайла М. Обреченника III

Рис. II 302. 1/2

МИХАИЛЪ М. ОБРЕНОВИЪЪ Ш,

КНЯЗЪ СРБСКІЙ,

У САГЛАСІЮ СА ДРЖАВНИМЪ СОВЕТОМЪ,

Збогъ тога што многи, кои кодъ земальски
судова парнице имаю, нису у станю такове
или збогъ невештине у законима, или изъ
каквы други узрока сами водити, то да бы
се овоме помогло, нашли смо се побуђени
завести правозаступничкій редъ; и по томе

определили смо и определяемо слѣдуючій

ЗАКОНЪ

О ПРАВОЗАСТУПНИЦИМА.

ГЛАВА ПРВА.

*О условима подъ коима се може до-
бити правозаступничество.*

§. 1.

Право заступаня кодъ земальски Судо-
ва дае Попечительство Правосудія и оно в
дужно таково дати ономе, кои има свой-
ства овимъ закономъ за тай радъ прописана.

§. 2.

Ово право може тражити онай:

1. кои в србскій поданикъ;
2. кои в пунолѣтанъ;
3. кои в доброгъ и поштеногъ владаня;
4. кои в православне науке редовно
свршіо;

5. кои е изъ постоеѣи граѣански и криминальны закона' правозаступничкѣй испитъ положію.

Овай испитъ нису дужни полагаѣи они, кои су редовно свршили православне науке и поредъ тога кодъ когъ овоземальскогъ правозаступника баръ за три године упражнявали се, или баръ две године служили кодъ земальски судова' или кодъ Попечительства Правосудія, а дошли су до званія Столоначалника или Секретара.

Но они, кои су редовно свршили православне науке, могу положити испитъ, о комъ в речъ, ма да се нису по вишенаведеномъ кодъ правозаступника упражнявали или кодъ поменуѣи надлежательства служили.

Они пакъ, кои нису православне науке редовно свршили, а мисле да су способни за правозаступника, имаю право тражити и добити допущенѣ за тай радъ, пошто положе испитъ изъ постоеѣи граѣански и криминальны закона', ако имаю остала свойства, коя се по овомъ §. изискую, и ако су се поредъ тога баръ три године кодъ когъ овоземальскогъ правозаступника упражнявали, или баръ две године служили кодъ когъ одъ вишепоменуѣи надлежательства.

§. 3.

Немогу добити право заступаня:

1. они, кои се налазе подъ стециштемъ или подъ старательствомъ;

2. они, кои су осуђени збогъ казни-могъ банкротства, кои су осуђени или се налазе подъ изслеђенѣмъ збогъ простогъ (неполитичкогъ) злочинства, или изъ користолюбія учинѣногъ преступленя или иступленя, или збогъ преступленя, коимъ се явна нравственность вређа.

§. 4.

Правозаступникъ не може уедно какво явно званіе, или какву другу радню на свое име имати.

§. 5.

Само они, кои по овомъ закону добию право заступаня, могу друге кодъ судова заступати.

Изузима се, наравно, случай, кадъ отаць свою децу, мужъ свою жену, татори и старатели свое пупиле и заштићенике на основу грађанскогъ законика заступаю.

Исто тако деловодители и калфе трговаца' и занатлія' могу свое газде заступати у парницама, коє бѣ кодъ судова имали.

Такође, кадъ бы ко свомъ сроднику, пріятелю, или познанику хтео услугу учинити да га кодъ суда заступа, дозвољно є. Но то заступанѣ не сме бити стално и съ наградомъ, не сме ни у комъ овакомъ слу-

чаю у течаю едне године превазићи своју ускупа заступанѣ у две парнице и може быти само у ономѣ окружію, у комѣ живи онай, кои се такогѣ заступаня прима.

ГЛАВА ДРУГА.

О полагању испиша правозаступничкогѣ и о поставляню правозаступника.

§. 6.

Испитѣ правозаступничкѣй полаже се усмено и писмено кодѣ Великогѣ Суда за грађанска и криминална дела.

§. 7.

Кадѣ буде нужда да се на комѣ месту постави правозаступникѣ, Попечительство Правосудія расписаше стециште, у комѣ ће се одредити рокѣ, до когѣ ће се пріявити свакаѣй, кои жели добити право заступаня.

§. 8.

Онаѣ, кои бы то право тражію, было поводомѣ расписаногѣ стецишта было по собственомѣ побуђеню, мора се тога ради обратити Попечительству Правосудія съ прозбомѣ, у коіой ће достовернимѣ свидѣтельствама доказати, да има сва она свойства, коя су у §. 2. овогѣ закона прописана.

§. 9.

Попечительство Правосудія, кадъ прими оваку прозбу и нађе, да онай, кои се тако яви, има сва свойства, коя се закономъ захтеваю, одредиће одборъ, кои ће пріявлѣнога испитати изъ закона, кои су ниже назначени.

§. 10.

Овай одборъ састояће се изъ петъ чланова, и саставиће се изъ чланова оба Велика Суда, разумеваюћи овде и председателъ и подпредседателя. Овомъ одбору додаће се и еданъ деловодитель, кога ће Попечительство Правосудія одредити изъ канцеларискогъ персонала едногъ одъ речена два суда.

Попечительство Правосудія пазиће, да не одреди у овай одборъ лице, кое в у сродству съ онимъ, кои се има испитати.

А ако бы онай, кои се има испитати, противъ когъ члана одбора основаный изузетакъ чинію, Попечительство Правосудія одредиће за тай случай друго лице за члана одбора.

§. 11.

Овако саставлѣный одборъ одредиће време за полагањѣ испита и позваће на таковый онога, кои се има испитати.

Испитъ ће быти найпре усмень а после писмень. При усменомъ испиту пред-

ложиће се свакомъ, кои се испитуе, найманъ по едно главно питанъ изъ свакогъ законика. А при писменомъ испиту даће се еданъ православный задатакъ, да га испитанный изради по прописима закона.

Задатакъ овай израђуе се одма онде на месту, гди одборъ ради.

§. 12.

Ако одборъ вишиномъ гласова' реши, да е испитанный како усменный тако и писменный испить добро положію, сматраће се да е способанъ за правозаступника; а у противномъ случаю, ако одборъ вишиномъ гласова' нађе, да испитанный нив добро испить положію, упутиће га да се спреми за больій испить.

§. 13.

Ко буде двапутъ овако упућенъ, па и трећій путъ испить добро неположи, неможе више никадъ таковый полагати.

§. 14.

О свршеномъ испиту одборъ ће поднети известіе Попечительству Правосудія.

§. 15.

Одъ лица, коє е добро испить положило, Попечительство Правосудія узеће заклетву, коя е за правозаступнике прописана и издаће му декретъ да е за правозаступника наименовано. За декретъ наплатиће де-

сетъ дуката цес. таксе, коя припада каси државной.

Такво ће лице уписати Попечительство Правосудія у списакъ правозаступника, обявити га свимъ земальскимъ судовима, а то ће и у званичнимъ новинама обнародовати.

§. 16.

У свакомъ окружію мора быти найманѣ два, а у Београду шесть правозаступника.

§. 17.

Пре него се правозаступникъ стани на комъ месту, дужанъ е ради одобрена обратити се Попечительству Правосудія и оно га има онде поставити, гди онъ оће.

§. 18.

Но ако се догоди, да у комъ окружію іошъ небы быо попунѣнъ одреѣеный найманый брой, а у месту, за кое се кои правозаступникъ Попечительству Правосудія яви, да жели тамо станити се, већъ е попунѣнъ тай найманый брой, Попечительство ће у такомъ случаю пріявлѣногъ правозаступника поставити онде, гди е празно место; а ако бы было више празны места, Попечительство е дужно поставити га на едно одъ тѣхъ места, кое онъ избере.

§. 19.

Ако правозаступникъ за три месеца, рачунећи одъ дана кадъ е декретъ примію, не-

бы отишао на место свогъ опредѣленя (§. 18), Попечительство Правосудія може на то место одредити другогъ правозаступника, а онай неће моћи нигде радити донде, докѣ небуду сва места попуњена.

ГЛАВА ТРЕЋА.

О правама и дужностима правозаступника.

§. 20.

Правозаступникъ може радити кодъ своју земаљски судовъ. Но ипакъ одређено му одъ Попечительства Правосудія место живленя неће моћи променити безъ одобрѣня Попечительства, ако у месту небуде више правозаступника' него што е као найманѣ закономъ одређено. А безъ знаня суда, правозаступникъ неће се моћи ни удалити изъ места живленя, него ће у томъ случаю дужанъ бити судъ извѣстити, а поредъ тога одредити и правозаступника, кои ће га међутимъ заменити у правозаступничкимъ пословима.

§. 21.

У. колико ће и на кои начинѣ правозаступници моћи радити и у кривичнимъ предметима, определиће се кривичнимъ судскимъ поступкомъ.

§. 22.

Свакій правозаступникъ дужанъ е уобште поверене му послове сходно положеной заклетви прилѣжно и савесно одправляти, чуваюћи тайну повереногъ му посла. Далѣ, стараће се да се владанѣмъ своимъ достойнимъ покаже повереня и уваженя, кое позивъ нѣговъ изискуе.

§. 23.

Правозаступникъ, кадъ му се ко яви за заступанѣ, пре свега быће дужанъ расудити: да л' е спорно дело праведно и тако заступаня достойно, па кадъ нађе да е дело праведно, онъ ће, пре него се прими заступништва, извидити и то, ако е парничаръ, кои га за заступника моли, тужитель:

1. шта онъ тражи у главной, а шта у споредной ствари;

2. чимъ може доказати тужбу, а чимъ повдина обстоятелства тужбе;

3. да л' за кое спорно обстоятелство тужбе има писмене исправе, и ако има гди се такове налазе;

4. кога онъ за кое спорно обстоятелство може за сведока показати;

5. на коя обстоятелства спора може онъ заклетву положити; и

6. на коя може онъ противной страни заклетву допустити.

§. 24.

Правозаступникъ ће далъ према обстоятелствима поглавито изтраживати:

1. да л' има више нѣи лица', коя бы у тужби участія каквогъ имала;
2. да л' коє одъ тѣи лица подъ старательствомъ нестои;
3. на кои се начинъ нужне исправе и остали докази могу предходно набавити;
4. кои є судъ за туженогъ надлежанъ;
5. треба ли тужбу противъ нѣи више подићи;
6. да л' и одъ овы ко подъ старательствомъ нестои;
7. да ли се одъ кога заштита немора тражити; и напоследку
8. далъ се до окончаня парнице и друге какве мере и предосторожности употребити имаю, као н. пр. обезбеђуюћа средства и т. д.

§. 25.

Тако исто правозаступникъ, ако бы парничаръ, кои бы му се за заступништво явио, быо туженый, дужанъ є поглавито добро испитати како тужбу тако и оне изузетке, кои бы противъ нѣ постояли, о овимъ расудити, а при томъ точно изтражити доказна средства, коима бы се решаваюћа обстоятелства имала доказати.

§. 26.

А у свакомъ случаю дужанъ ѣе быти правозаступникъ о спорной ствари уреданъ протоколъ начинити и у нѣму сва обстоятелства и доказна средства, коя бы му парничаръ показао, укратко аль точно навести и забележити.

Тай ѣе протоколъ парничаръ, ако бы знао писати, подписати и правозаступникъ дужанъ е свагда дати парничару препись тогъ протокола, своимъ подписомъ утврѣенъ. А оригиналь дужанъ ѣе быти правозаступникъ свагда суду на овога захтеванъ показати, али садржай тога, безъ одобренья правозаступника, нити ѣе смети судъ противной страни саобштити, нити пакъ при решаваню спора у призренъ узети, у колико у самой парници небы употребленъ учинѣно было.

§. 27.

Ако е правозаступникъ пренебрего наведеный протоколъ начинити, па бы се парничаръ на нѣга потужіо, да е онъ какво обстоятелство или доказно средство на штету нѣгову изоставіо у парници навести и употребити, или да е напротивъ погрешнимъ начиномъ наведена одъ противне стране обстоятелства допустіо и признао, онда ѣе се, у колико бы се ту збогъ проузроковане штете о одговорно-

сти нѣговой радило, све то противъ нѣга, а на ползу парничара предпоставити и уважити.

§. 28.

Ни еданъ правозаступникъ несме ономе, кои бы га за заступништво молю, помошь свою у праведной ствари ни у комъ случаю безъ основаногъ узрока одрећи, ни изъ призреня на достоинство или одличіе, ни изъ призреня на богатство едногъ или другогъ парничара.

А довольни узроци, збогъ кои бы правозаступникъ могао одрећи помошь свою ономе, кои е тражи, есу:

1. ако правозаступникъ држи да неће моћи добити парницу;

2. ако е обтерећенъ пословима правозаступничкимъ;

3. ако е у парници, о којой се ради, или у другой, коя съ овомъ у свези стои, противну страну заступао или заступа, или е уобште нѣнъ заступникъ, или ако бы приманѣмъ пуномокія повредіо дужности повереня и тайне према пређашњимъ своимъ властодавцима;

4. ако е противна страна съ правозаступникомъ родъ онако, као што е означено у §. 132. грађанскогъ поступка судскогъ, и то у точкама а, б, в, г, д, е, и ж.

§. 29.

Пошто се правозаступникъ реши да се прими правозаступништва, постараће се да набави прописно пуномоћіе.

У пуномоћію мора парничаръ за случай какве сметнѣ правозаступника, наименовати и местозаступника, или правозаступнику оставити власть, да онъ самъ себи може местозаступника избрати. Но ово пуномоћіе мора властодаваць распрострти и на свое наследнике.

§. 30.

Пуномоћіе то може бити обште, т. е. такво, кое се односи на све правне случае, или особено, кое се тиче изрикомъ каквогъ извесногъ правногъ случая властодавца.

Ако се правозаступнику да власть да при заступаню може противну страну заклетвомъ понудити, такову одъ нѣ примити, или е повратити; далѣ, да може поравненя чинити, новце или новчане вредности примити, то му се сви ти послови мораю поименце у пуномоћію назначити.

У осталомъ овде важе и други прописи грађанскогъ законика у глави XXII. о пуномоћности гласећи.

§. 31.

Пуномоћіе то може се суду поднети у оригиналу или у одостовереномъ препису.

Ако бы правозаступникъ имао суду што написмено поднети у име парничара, кога заступа, дужанъ ће быти у првомъ писмену приложити пуномоѣіе или оригинално или у одостовереномъ препису.

У осталомъ, правозаступникъ дужанъ е у свако време показати суду на иѣгово захтеванъ пуномоѣіе у оригиналу. А свакій писменный актъ суду предатый, мора правозаступникъ своеручно подписати.

§. 32.

При воѣеню парнице мора правозаступникъ точно придржавати се постоваѣегъ судскогъ поступка, и чувати се одъ извртаня закона и замотаваня истине; далъ, мора се клонити протезаня парнице а и противной страни не давати прилике за протезанъ. Осимъ тога треба да избегава празне и излишне речи, кое ништа ствари не приносе. И напоследку да судовима са свршенимъ предметима противузаконо не досађуе.

§. 33.

Правозаступникъ чуваѣе се да при воѣеню парнице ни судъ, ни судію, ни парничара, ни иѣвогъ заступника не увреди, владаюћи се уобште пристойно и учтиво.

§. 34.

Ни еданъ правозаступникъ неће моћи у одной истой парници заступати оба пар-

ничара, а тако исто неће онъ моћи заступати парничара ни у оной парници, у којој е пре противну страну заступао.

§. 35.

Правозаступникъ, кадъ прими едномъ парницу да е води, несме е безъ довољногъ узрока оставити пре него што е сврши. Но ако бы правозаступникъ и принуђенъ быо збогъ каквогъ важногъ узрока оставити парницу пре него што е сврши, дужанъ е ту своју намеру дотичной страни путемъ суда саобштити, а међутимъ заступанъ парнице дотле продужити, докле годъ одъ дана, кадъ е одказано заступанъ страни объявлено, непрође онолико времена, колико е нужно, да може страна другогъ правозаступника наћи и суду обзнанити, или сама парницу продужити.

§. 36.

Ако правозаступникъ небы могао у име парничара, кога заступа, самъ на рочиште доћи, то ће место себе послати или у пуномоћію наименованогъ или нѣимъ самимъ одређеногъ местозаступника, кой ће тада дотична акта подписивати. Но и овај местозаступникъ дужанъ ће бити свов пуномоћіе суду поднети и показати.

§. 37.

Ако бы правозаступникъ одъ парничара, кога заступа, у име каквы трошкова

напредъ што узео, дужанъ е о томе водити точанъ рачунъ и таковый свомъ власто-
давцу свагда показати.

§. 38.

Правозаступникъ несме уговорити, да му се у име награде уступи коя часть парни-
це, а јошъ манъ сме парницу прекупити. Свакій оваковый уговоръ сматраће се за незаконъ и као такавъ неће важити.

За свой трудъ правозаступникъ неможе уговорити већу награду одъ 15% вредности спорне ствари, кадъ ова невреди више одъ ияду гроша порески, а кадъ вреди преко ияду порески гроша, неможе уговорити већу награду одъ 10%.

Но у ову награду не рачуне се правозаступника путни трошкови, или они, кое бы иначе збогъ парнице имао.

§. 39.

Колико годъ пута судъ парничара осуди на накнаду трошкова, свагда ће у томъ случаю дужанъ быти награду и трошкове правозаступника противне стране у пресуди умерити, ако нађе да су претерани. А оне трошкове и награду, кою бы парничаръ свомъ правозаступнику имао платити, судъ ће текъ онда на поисканъ парничара умерити, ако између њи не было

никаква уговора, или ако в тай уговоръ заключенъ противъ закона.

§. 40.

Кадъ дође до тога, да се награда правозаступнику мора умерити, онда се ова веће умерити по брою табака или рочишта, него по вештественон заслуги правозаступника. При томе ће се нарочито пазити:

1. какавъ е трудъ правозаступникъ положио при спреманю да се парница поведе и при набавляню доказны средства;

2. да л' е показао вишій степенъ знања и способности;

3. да л' е точно пазіо на прописе судскогъ поступка, и старао се да се парница, колико е могуће, пре реши; и напоследку

4. да л' бы према иманю парничара, кога онъ заступа, требало ту награду умерити.

§. 41.

Свакій правозаступникъ дужанъ ће бити оне парничаре, кои бы свое сиромашно станъ осведочили, по решеню суда безъ плате заступати. Но ако бы оваки парничари доцнѣ какво иманѣ добили, или бы противна страна на накнаду трошкова осуђена была, и ови бы се могли наплатити, правозаступникъ ће моћи пристойну награду отудъ према §. 38. наплатити.

Исто тако свакій правозаступникъ дужанъ е по определеню закона о стециштомъ поступку заступати и стециштне масе.

§. 42.

Почемъ правозаступникъ мора за прописне таксе кодъ суда самъ емчити, то ће онъ имати право одъ парничара, кога заступа, кадъ пуномоћіе одъ нѣга прими, захтевати да му што напредъ у име таксе даде, изузимаюћи случай §. 41. где ће судъ таксе, кадъсе парница спорне ствари сврши, тражити да наплати одъ самогъ парничара, осимъ такса за разна одостовереня, кое парничаръ мора одма положити.

ГЛАВА ЧЕТВРТА.

О дисциплинарнимъ казнима надъ правозаступницима.

§. 43.

Кои бы одъ правозаступника какву парницу изъ ината примію, или небы судске наредбе испуњавао; далъ, кои бы у чему окодишію, парничне трошкове навлашъ умножавао, парнице протезао, правна средства на зло употребљавао, рочишта безъ сваке цели продужавао, кои небы на рочиште никако дошао, или ако бы и дошао али непреправанъ, или кадъ небы могао

самъ на рочиште доћи, местозаступника свогъ о станю спорне ствари небы довольно обавестио и нужнимъ пуномоћивмъ снабдео га; далъ, кои бы изъ немарности, или изъ незнаня, или изъ зле намере разне сметнѣ парничарима на путь ставляю, или бы парничара, кога заступа, излагао штети и опасности, и уобште кои бы законе прописе преступію, быће казнѣнъ као што иде:

§. 44.

Маня иступленя правозаступника казниће се или опоменомъ, или укоромъ, или новчаномъ казни до 10 талира, коя ће се на користь државне касе наплатити; далъ, губиткомъ целе или неке части награде, и напоследку накнадомъ парничны трошкова, или повраћаемъ новаца кои су напредъ примлѣни.

§. 45.

За већа иступленя у дужности, моћиће се заступникъ према обстоятелствима казнити или новчано до 20 талира, или привременомъ забраномъ заступничкогъ права, кое неможе дуже одъ године дана траяти, и напоследку и коначнимъ губиткомъ тогъ права.

§. 46.

Ове две последнѣ казни имаће места само у овимъ случаима:

1. ако бы правозаступникъ у каквомъ на штету трећегъ управлѣномъ делу, лукавимъ начиномъ участвовао или савете дао;

2. ако бы одъ примлѣны новаца безъ одобренья суда задржао више него што му по закону припада у име награде или плаћены такса, или бы те новце подъ каквимъ му драго видомъ задржавао;

3. ако е више пута было казнѣнъ па се нѣ усаветовао; и напоследку

4. ако е збогъ свогъ рђавогъ владаня већъ было опоминянъ и на друге блажѣе казни осуђиванъ, па се нѣ поправѣо.

§. 47.

На дисциплинарне казни првостепеный ѣ судъ осуђивати правозаступнике или по званичной дужности, или на основану тужбу парничара, почемъ кривицу достаточно изследи.

Противъ сваке осуде моћиѣ се осуђеный правозаступникъ по постоећемъ пропису жалити Великому Суду за криминална дела.

§. 48

Овай Великій Судъ судиѣ као коначный у ова два случая: кадъ се правозаступникъ лишава права заступаня за време или за свагда; а у свимъ другимъ случаевима радиѣ поводомъ жалбе као касаціона власть.

§. 49.

Ако се правозаступнику судскомъ пресудомъ одузме право заступаня парничара было за време или за свагда, Великій Судъ за криминална дела дужанъ ње быти у такомъ случаю, кадъ предметъ пресуди, о томе явити Попечительству Правосудія, како бы ово и Великій Судъ за грађанска дела и све првостепенне судове о томе известити могло.

§. 50.

Ако бы правозаступника већа кривица, у дужности учинѣна, спадала у редъ таквы казимы дела, коя бы се по казнителномъ закону казнити имала, то ње се та кривица нѣгова иследити по начину, кои е прописанъ за ислеђењъ кривичны дела, и пресудити по казнителномъ закону.

§. 51.

При свакомъ дисциплинарномъ ислеђењу, дужанъ е дотичный првостепеный судъ самъ набавити све доказе, кои бы служили объясненю ствари. Далъ, онъ ње самъ и дотичне стране као и сведоке, ако бы у нѣговомъ округу были, а иначе преко оногъ суда, у кога округу они живе, према потреби и подъ заклетвомъ преслушати.

§. 52.

Обтуженомъ правозаступнику мораю се при саслушаваню нѣговомъ сва противъ нѣга показана обстоятелства и доказна средства саобштити, и одговоръ нѣговъ на протоколь ставити. Но пре него бы се одъ нѣга узела последня одбрана, мора му се дозволити да подъ надзоромъ суда може прегледати и акта, коя се тичу ислеѣеня.

§. 53.

Ако бы туженый правозаступникъ повредомъ свое дужности дао парничару повода да противъ нѣга тражи и накнаду штете, па бы се томъ приликомъ могла и количина штете иследити; то ће га судъ осудити не само на казнь него и на накнаду штете, а у противномъ случаю упутиће оштеѣеногъ парничара, што се тиче накнаде, на редовну парницу.

§. 54.

Противу пресуде судске, о накнади штете изречене, може се жалити надлежномъ Великому Суду како правозаступникъ тако и дотична страна.

§. 55.

Оштеѣеный моћиће накнаду штете одъ правозаступника тражити не само онда, кадъ бы онъ судомъ быо на то упуѣенъ, него и

онда, кадъ бы судъ и одбаціо дисциплинарно ислеѣенъ, коѣ бы онъ противъ правозаступника тражіо.

§. 56.

Правозаступникъ, ако се нађе да ѣ кривъ, дужанъ ѣ быти платити трошкове дисциплинарногъ поступка. Но и нѣговъ тужитель, ако се докаже да ѣ противъ нѣга само изъ злобе и несташлука тужбу подигао, казниѣ се или новчано до 20 талира, или затворомъ до 20 дана.

Осимъ тога остав невиномъ правозаступнику право противъ таквогъ тужителя и доносителя тражити и накнаду штете, ако ѣ какву овакомъ тужбомъ претрпіо.

§. 57.

Кадъ се догоди да се правозаступникъ на неизвесно време одлучи одъ раднѣ правозаступничке, онда ѣ се и то имати сматрати као привремена мера.

А то се може догодити у овимъ случаевима :

1. ако бы правозаступникъ збогъ злочинства подъ судъ пао ;
2. ако бы онъ подпао подъ старательство или подъ стециште.

У случаима, изброянимъ у овомъ параграфу, неѣ моѣи правозаступникъ донде радити, докъ се годъ у првомъ случаю за

невина непрогласи, или изъ недостатка до-
вольногого доказа одъ казни неослободи, а у
другомъ случаю докъ се оне сметнѣ одъ
нѣга неуклоне.

§. 58.

И о едномъ и о другомъ случаю, кои су
у §. 57. изложени, дужанъ ѣе быти дотич-
ный првостепеный судъ одма известити По-
печительство Правосудія, а оно ѣе потомъ
такогъ правозаступника одма одлучити одъ
радиѣ правозаступничке и случай, кои бу-
де, у званичнимъ новинама объявити.

Исто тако, кадъ се уклоне сметнѣ у пре-
дидуѣемъ §. подъ 1. и 2. изложене, Попечи-
тельство Правосудія опеть ѣе правозаступ-
ника поставити као што е быо, па и то у
новинама объявити.

§. 59.

Противъ овакогъ на неизвесно време (§.
58.) одлученя одъ правозаступничке радиѣ,
нема места никакой жалби.

§. 60.

Сви земальски судови дужниѣе быти во-
дити еданъ особитый протоколь о право-
заступницима, у кои ѣе сваку казнь исту-
пившемъ правозаступнику одреѣену, украт-
ко али точно бележити, како бы се при
повтореномъ иступленю нѣговомъ и издр-
жана едномъ казнь у призренѣ узети и

према томе онъ на саразмерну казнь осудити могао.

А на свршетку сваке године дужни ће бити судови изводе тога протокола подносити Попечительству Правосудія.

§. 61.

Према одличнимъ и ревноснимъ правозаступницима имаће се призренъ при представляню чиновника за судску струку.

ГЛАВА ПЕТА.

О томе како престае право на заступништво.

§. 62.

Право на заступништво престае :

1. кадъ правозаступникъ самъ да оставку, која ће се непосредно подносити Попечительству Правосудія;

2. кадъ се правозаступникъ прими каквогъ явногъ званія, или предузме другу какву радню на своє име;

3. кадъ правозаступникъ престане бити србскій поданикъ ;

4. кадъ онъ буде осуђенъ збогъ казнимогъ банкротства, збогъ простогъ (неполитичкогъ) злочинства, или изъ користолюбія учинѣногъ преступленя, или таквогъ

иступленя, или збогъ преступленя, коє вре-
ѣа явну нравственность.

§. 63.

Како кои правозаступникъ коимъ одъ
предозначены начина изгуби право на за-
ступништво, одма ће то Попечительство
Правосудія свима земальскимъ судовима а
и у званичнимъ новинама објавити.

ЗАКЛЕТВА

за правозаступнике.

§. 64.

„Я Н. Н. ступаюћи у званіе явногъ пра-
возаступника, заклинѣмъ се всемогућимъ Бо-
гомъ, предъ светимъ крестомъ и на Еванђе-
ліе, да ѣу поверено ми званіе правозаступ-
ника одправляти верно и савесно, и сход-
но постовћимъ уредбама и законима, нарочито онима, кои се тичу правозаступниш-
тва; да ѣу судовима и надлежательствима по-
штованѣ одавати; да ѣу сиромасима као и
богатима при траженію или браненію нью-
вы права еднакомъ ревношћу и савесно по-
магати, и уобште при испуњаванію мои зва-
ничны дужностей да се неѣу дати поколе-
бати ни достоинствомъ каквогъ лица, ни
страхомъ, ни користолюбіемъ, нити икаквомъ

страшћу, него да ђу свагда и у свакомъ случаю поступати као што закони земальски прописую. —

Тако ми Господъ Богъ помогао и тако да могу о томе дати одговоръ на нѣговомъ страшномъ суду.“

В. № 248.

С. № 250. — II.

28. Фебруара 1862. год.
у Београду.

Михаилъ М. Обреновићъ III., с. р.
Князь Србскій.

Председатель Совета,
Гованъ Мариновићъ, с. р.

*Княжескій Представникъ,
Попечитель Иностраны Дела,*
Илія Гарашанинъ, с. р.

Главный Секретаръ Совета,
Димитріе Матићъ, с. р.

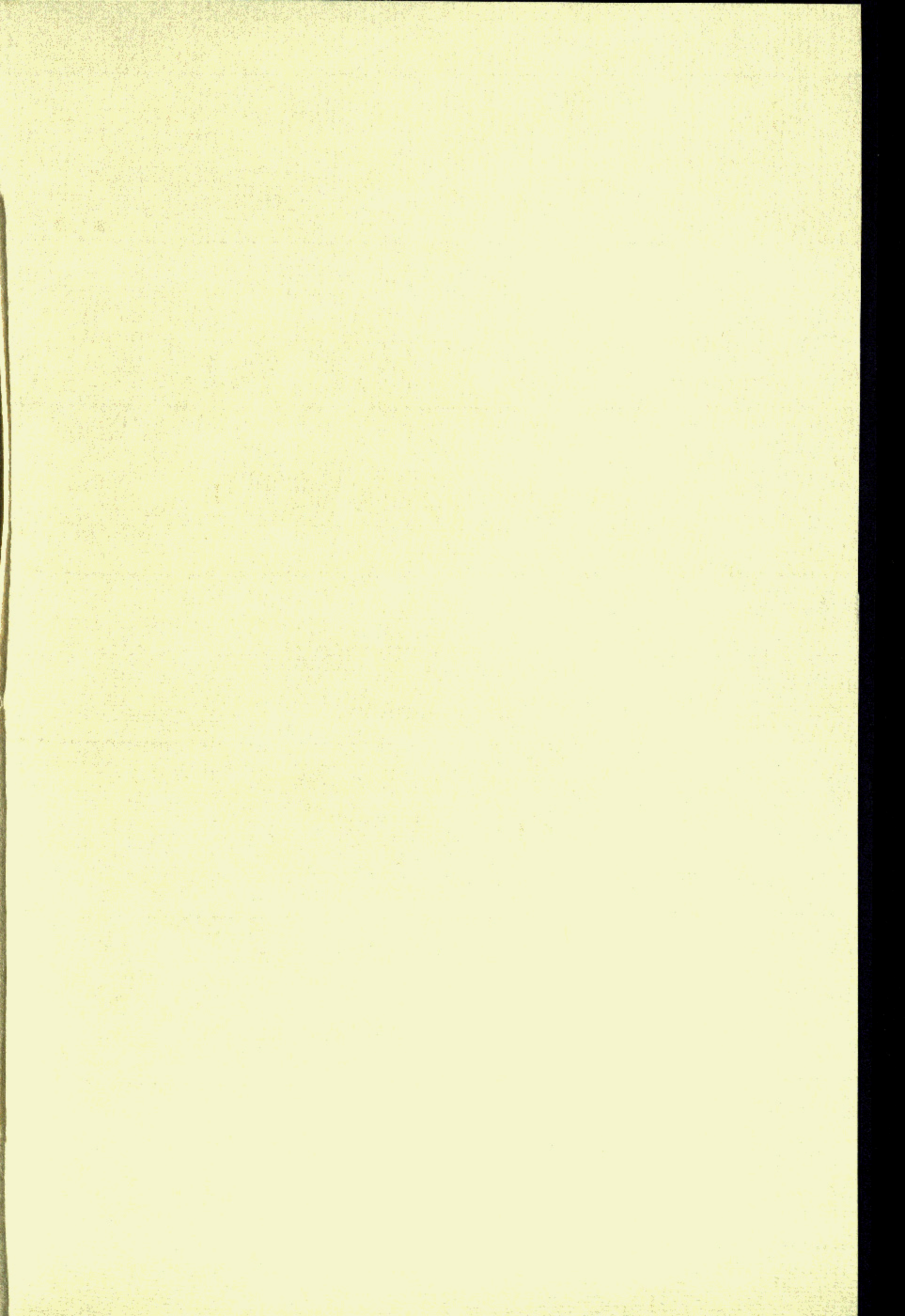

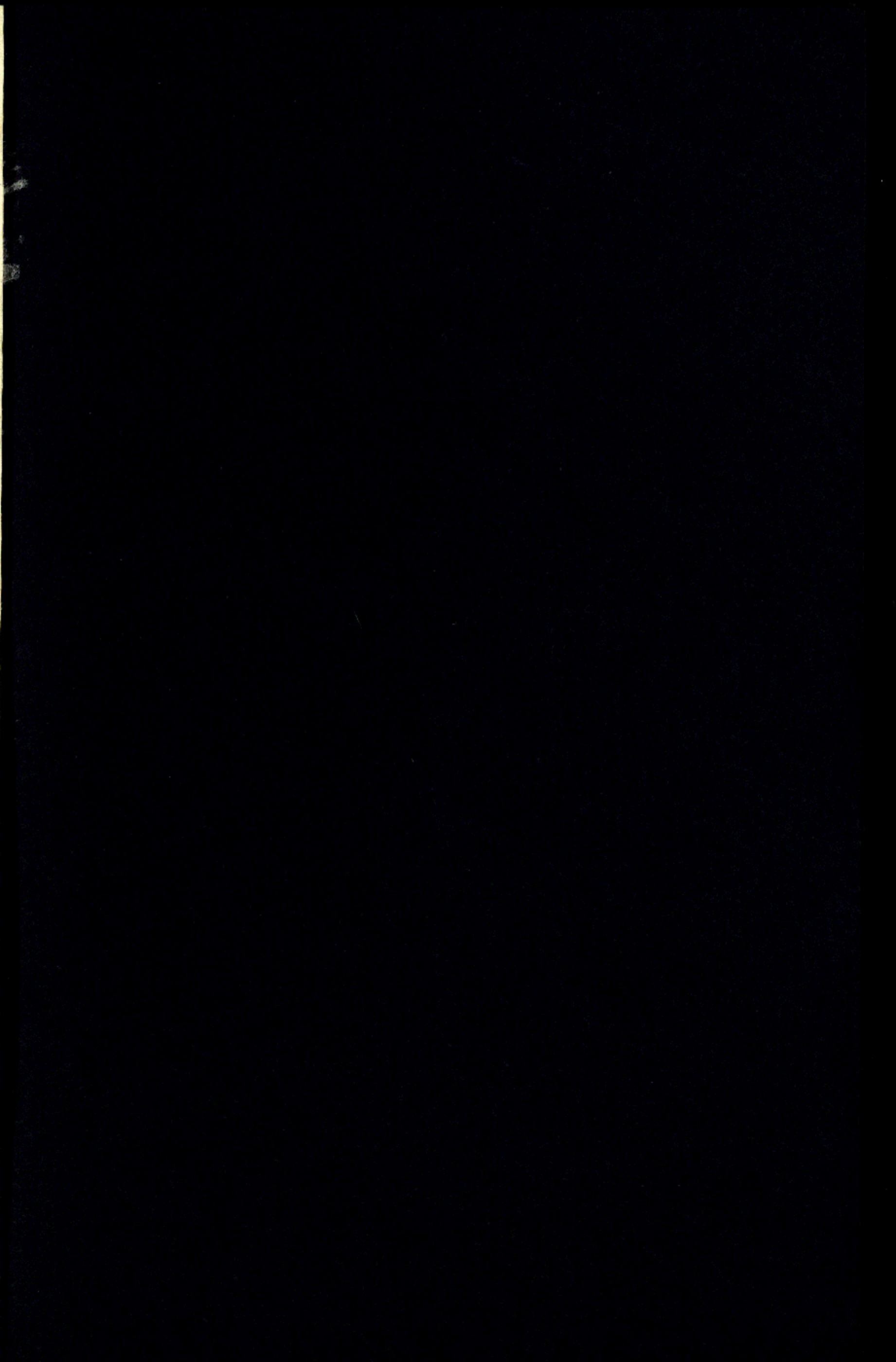
Pracp II 302:1

Faint, mostly illegible text in a historical script, possibly Cyrillic, covering the majority of the page. The text is heavily obscured by numerous dark ink spots and stains, particularly in the central and lower portions of the document.

LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

P19 G 1 302.1